



Professorn och barnläkaren Hugo Lagercrantz är en av männen bakom den hårda kritiken. Foto: Bertil Ericsson/Scanpix

"Barnens hälsa kommer i andra hand för Socialstyrelsen"

Barnmedicinprofessorerna Hugo Lagercrantz och Rolf Zetterström går på dagens DN debatt till hård attack mot Socialstyrelsen, som de menar låter svenska spädbarn födas med allvarliga sjukdomar - trots att det går att förhindra.

Det är de barn som varje år föds med den mycket allvarliga sjukdomen ryggmärgsbråck, men även de som föds med läpp-käk-gomspalt (harmynthet), som Lagercrantz och Zetterström menar att man kunde hjälpa. Detta genom att tillåta folsyraberikat mjöl i Sverige.

Enligt skribenterna skulle folsyraberikat mjöl kunna förebygga cirka hälften av alla ryggmärgsbråck och gomspalt. De bägge sjukdomarna kan nämligen orsakas av brist på b-vitaminet folat. Den bristen åtgärdas lättast genom intag av folsyra.

Tio barn per år

Att man vill lägga folsyran i just mjöl beror på att det bör tas också innan man blir gravid och mjöl är den råvara som de allra flesta får i sig. I många länder, bland annat USA och Kanada har man redan infört berikning av mjölet med folsyra.

I dag föds ungefär tio barn per år med ryggmärgsbråck och ett tjugotal foster med sjukdomen aborteras sent under graviditeten. Läpp-käk-gomspalt drabbar cirka 200 barn per år.

Cancertillväxt

Den enda invändning mot folsyraberikning som författarna kan hitta är att det i teorin skulle kunna skynda på cancertillväxt.

Lagercrantz-Zetterström avfärdar dock det argumentet med att "det skulle behövas 4-5 limpor per dag för att öka cancerrisken hos en råtta".

Förkastar snus

Skribenterna kritiserar även Socialstyrelsen riktlinjer på flera andra punkter rörande barns och fosters hälsa. Bland annat förkastas rådet till gravida att snusa istället för att röka och avsaknaden av pneumokockvaccination.

Socialstyrelsens generaldirektör Kjell Asplund har ännu inte gått att nå för en kommentar.

Fakta: Ryggmärgsbråck

Ryggmärgsbråck är den vanligaste formen av medfödd ryggmärgsmissbildning där en eller flera ryggkoters taggutsnitt inte slutits. Det opereras så snart som möjligt efter förlossningen. Kvinnor som vill bli gravida rekommenderas ta folsyra i förebyggande syfte.

Bråcket kan finnas var som helst utmed ryggraden, från nacken ner till svanskotorna. Ju högre upp bråcket sitter, desto svårare symtom får barnet och det är större risk för att även hjärnan är påverkad.

Barn med ryggmärgsbråck blir mer eller mindre förlamade och får svårigheter att kontrollera tarmtömning och urinblåsa. De drabbas ofta av vattenskalle och måste förses med en shuntslang i hjärnans hålrum. Intellektuella funktionshinder är också vanliga.

Källa: Vårdguiden